

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Családi Tartási Kötelezettségek > Croatia

Családi tartási kötelezettségek

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Horvátország

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) által meghatározott esetekben a szülők és a gyermekek, a házastársak és az élettársak, az egyenes ági rokonok, valamint a mostohagyermek és a mostohaszülő kötelezettsége és joga. E személyek saját képességüknek és az eltartott személy szükségleteinek megfelelően járulnak hozzá kölcsönös tartásukhoz az említett törvénnyel összhangban.

Elsősorban a szülők kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. A munkaképes szülők nem mentesülhetnek a kiskorú gyermekük gondozására vonatkozó kötelezettségük alól. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az e szülő ágán lévő nagyszülőknek kell eltartaniuk a gyermeket. A mostohaszülőnek akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermeket, ha a mostohagyermeket nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülők kötelesek eltartani azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek még nem töltötte be a 26. életévét. A nagykorú gyermek tartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

A nagykorú gyermeknek el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes szülő. A nagykorú mostohagyermeknek el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és a mostohagyermeket hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó mostohaszülőjét. A nagykorú unokának el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és az unokát hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó nagyszülőjét.

Az a házastárs, aki munkaképtelensége vagy munkanélkülisége miatt nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel a megélhetéshez, vagy a vagyoni eszközeiből nem képes előteremteni ezeket az anyagi eszközöket, jogosult a másik házastárs általi tartásra, ha ez utóbbi házastárs elegendő anyagi eszközzel és lehetőséggel rendelkezik ahhoz, hogy ilyen tartást nyújtson. A házastársak tartására vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók az élettársak tartására is az élettársi közösség fennállásának ideje alatt.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Elsősorban a szülők kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az a szülő ágán lévő nagyszülőknek kell eltartaniuk a gyermeket. A mostohaszülőknek akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermeket, ha a mostohagyermeket nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülők kötelesek eltartani azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek még nem töltötte be a 26. életévét. A nagykorú gyermek tartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

Nagykorú a 18. életévét betöltött személy.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A Horvát Szociális Jóléti Intézettel (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) kell felvenni a kapcsolatot.

A tartás kötelező tanácsadási eljárásban szabályozható. Kötelező tanácsadásra a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt kerül sor, ha van közös kiskorú gyermek, valamint a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő más bírósági eljárások megindítása előtt. A családjogi törvénynek a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt azon esetben kötelező tanácsadásra vonatkozó rendelkezései, ha van közös kiskorú gyermek, a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő eljárások megindítását megelőző kötelező tanácsadásra is alkalmazandók, ha a gyermek szülei különválnak. A kötelező tanácsadás az egyik fél által a Horvát Szociális Jóléti Intézethez benyújtott kérelemmel kezdeményezhető. Ha a szülők nem állapodtak meg a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervről, a Horvát Szociális Jóléti Intézet javasolja nekik, hogy a családjogi törvény rendelkezéseivel összhangban családjogi közvetítői eljárás keretében próbáljanak meg egyezsége jutni.

A tartás kérdése családjogi közvetítői eljárás útján rendezhető, amelynek során a felek családjogi közvetítők segítségével kísérik meg a családjogi kérdések megegyezés útján történő rendezését. A családtagok önkéntesen vesznek részt családjogi közvetítői eljárásban. A családjogi közvetítői eljárás elsődleges célja a közös szülői felügyelettel és a gyermeket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatal. A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv vagy a családjogi közvetítői eljárás során létrejött egyéb egyezségek akkor válnak végrehajthatóvá, ha a bíróság a felek kérelmére jóváhagyja azokat nemperes eljárásban. A családjogi közvetítői eljárás a bírósági eljárástól függetlenül, a bírósági eljárás megindítását megelőzően, annak ideje alatt vagy annak befejezését követően is lefolytatható.

A gyermektől külön élő szülő által fizetendő tartás összege a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervben is meghatározható, amelyet a szülők maguk is elkészíthetnek a kötelező tanácsadás, valamint a családjogi közvetítői eljárás során. Ha a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervet nemperes eljárásban jóváhagyás céljából benyújtják a bírósághoz, az végrehajthatóvá válik a családjogi törvénnyel összhangban.

A gyermek tartási követelést nyújthat be tartás megállapítására irányuló egyszerűsített nemperes eljárásban. Ezen eljárásban a gyermek és a tőle külön élő szülő vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli a tartási eljárásban, akivel a gyermek él. Az egyszerűsített tartási eljárásban történő határozathozatalra az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezik.

Tartási követelésekre vonatkozó bírósági határozatok meghozatalára házassági jogvitákban, az anyaság vagy apaság megállapítására irányuló ügyekben, valamint a szülői felügyelettel kapcsolatos ügyekben kerülhet sor a családjogi törvénnyel összhangban.

A házasság felbontása esetén a házastársak a tartás összegét, a tartási kötelezettség teljesítésének módját és a tartási kötelezettség időtartamát meghatározó tartási megállapodást köthetnek. A házastársak írásban is megköthetik a tartási megállapodást, és azt a bíróság elé terjeszthetik nemperes eljárásban történő jóváhagyásra, miáltal a megállapodás végrehajthatóvá válik.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A gyermektartásdíj megállapítására irányuló eljárásban a gyermek és a gyermeket a családjogi törvény alapján tartani köteles személy vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli, akivel a gyermek él. A gyermekkel együtt élő szülő beleegyezése esetén a Horvát Szociális Jóléti Intézet képviseli a gyermeket a tartási eljárásban.

A Horvát Szociális Jóléti Intézet mellett a gyermekkel együtt élő szülő is jogosult eljárási cselekményeket végezni. A Horvát Szociális Jóléti Intézet és a gyermekkel együtt élő szülő cselekményei közötti ellentmondás esetén a bíróság az összes körülményt – különösen a gyermek jólétét – figyelembe véve dönt arról, hogy a Horvát Szociális Jóléti Intézet vagy a gyermek szülőjének a cselekményét vegye-e figyelembe.

A Horvát Szociális Jóléti Intézet köteles eljárni a gyermek nevében és tartási vagy tartásdíjmelés iránti eljárást indítani és lefolytatni, ha a gyermekkel élő szülő e jog gyermek általi megszerzését követően több mint három hónapig indokolatlanul nem gyakorolta ezt a jogot. Ha a gyermekről másik természetes vagy jogi személy gondoskodik, a Horvát Szociális Jóléti Intézet képviseli a gyermeket tartási eljárásban. Ilyen esetekben a gyermek szülei nem jogosultak a Horvát Szociális Jóléti Intézet mellett eljárási cselekményeket végezni a gyermek nevében, és a gyermek képviselőre való jogosultságuk megszűnik, amikor a Horvát Szociális Jóléti Intézet a gyermek nevében keresetet indít.

A polgári eljárásjogi törvény (*Zakon o parničnom postupku*) rendelkezései alapján a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként, amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek. A feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Olyan jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos jogviták esetében, amelyekben a felperes ilyen tartást követelő személy, – az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett – az a bíróság is joghatósággal rendelkezik, amelynek területén a felperes lakóhelye vagy tartózkodási helye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal egy jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos, nemzetközi vonatkozású jogvitában, mert a felperes lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Horvátországban található, az a bíróság illetékes, amelynek területén a felperes lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal, mert az alperes olyan vagyontárggyal rendelkezik Horvátországban, amelyből behajtható a tartásdíj, az a bíróság illetékes, amelynek területén e vagyontárgy található.

A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A gyermektartási megállapodás jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A házastársi tartási megállapodás jóváhagyására az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak közös lakóhelye található. Ha a házastársaknak nincs közös lakóhelyük, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt. Ha egy horvátországi bíróság azért

rendelkezik joghatósággal egy házastársi tartási megállapodás jóváhagyására, mert a házastársak utolsó közös lakóhelye Horvátországban volt, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye volt.

Az egyszerűsített tartási eljárásban történő határozathozatalra az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezik.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A polgári eljárásjogi törvény 89a. cikke szerint a felek az eljárás során személyesen vagy ügyvéd útján végezhetnek cselekményeket, a bíróság azonban felkérheti az ügyvéd által képviselt feleket arra, hogy – a peres ügy során megállapítandó tényállással kapcsolatos nyilatkozattétel érdekében – személyesen jelenjenek meg a bíróság előtt. Amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek, a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként. A 89a. cikk (3) bekezdése szerint a feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bírósági illetékekről szóló törvény (*Zakon o sudskim pristojbama*) 1. cikke szerint a bíróságon folytatott minden eljárás esetén fizetendő bírósági illeték. Az illeték összegét a bírósági illetékeket rögzítő díjszabás (*Tarifa sudskih pristojbi*) határozza meg.

A bírósági illetékekről szóló törvény 16. cikke kimondja, hogy a gyermekek a tartási eljárás, illetve az e jogból eredő követelésekkel kapcsolatos eljárások részes feleiként mentesülnek a bírósági illetékek alól.

A polgári eljárásjogi törvény 172. cikke szerint a bírósági költségek megfizetése alóli mentességhez és a szakszerű jogi segítségnyújtáshoz való jog gyakorlásának módját és feltételeit a költségmentességet szabályozó külön jogi aktus határozza meg. A 176. cikk szerint amennyiben a felek a költségmentességre vonatkozó külön szabályozás alapján gyakorolták a bírósági költségek alóli mentességhez való jogot, és az eljárás során a bíróság megállapítja, hogy képesek megfizetni a bírósági költségeket vagy illetékeket, a bíróság haladéktalanul értesíti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot.

A költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) meghatározza az ingyenes jogi segítségnyújtás célját, kedvezményezettjeit, típusait, a jogi segítséget nyújtó szervezeteket, a jogi segítség biztosításának feltételeit és eljárási rendjét, a határokon átnyúló jogi segítségnyújtást, a jogi segítségnyújtás finanszírozását, valamint a törvény végrehajtásának felügyeletét. A költségmentességről szóló törvény nem alkalmazandó, ha a költségmentesség biztosítására különleges szabályozásnak megfelelően kerül sor.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartást mindig konkrét pénzösszegként kell megállapítani.

A gyermekkel élő szülő mindennapi gondozással, a gyermektől külön élő szülő pedig a gyermek anyagi szükségleteinek pénzügyi támogatás formájában történő kielégítésével tesz eleget a gyermektartási kötelezettség rá eső részének.

A gyermeknek a bíróság által a peres ügy során meghatározott teljes anyagi szükséglete a lakhatási, étkezési, ruházkodási, tisztálkodási, létfenntartási, oktatási, egészségügyi és a gyermekkel kapcsolatos más hasonló költségeken alapul. A gyermek teljes anyagi szükségletét a tartás fizetésére köteles szülő életszínvonalának megfelelően kell meghatározni.

A gyermek anyagi szükségletei megnövekedhetnek, ha egészségi állapota miatt folyamatosan fokozott gondozásra szorul, amit figyelembe kell venni a tartás összegének polgári eljárásban történő meghatározásakor.

A tartásra kötelezett szülőnek a bíróság által a polgári eljárásban megállapított teljes teherviselő képessége a tartás fizetésére köteles szülőnek a tartás összegének meghatározásakor fennálló jövedelmén és pénzügyi helyzetén alapul.

A szociális jóléért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig meghatározza a teljes anyagi szükségletnek a Horvát Köztársaságban egy kiskorú gyermek havi tartásához szükséges minimális összegét jelentő, a gyermektől külön élő szülő által fizetendő minimális pénzösszeget.

A minimális összegeket a Horvát Köztársaságban a jogi személyek által alkalmazott személyek előző évi nettó havi átlagbérének százalékában határozták meg, amely 2023-ban 1 148 EUR, a Horvát Statisztikai Hivatal (*Državni zavod za statistiku*) (NN 21/24. sz.) közzététele alapján, az alábbiak szerint:

1. 6 éves korig az átlagbér 17 %-a,
2. 7-12 éves korú gyermek esetén az átlagbér 20 %-a, és
3. 13-18 éves korú gyermek esetén az átlagbér 22 %-a.

A gyermektartási szükségletet illetően kivételesen alacsonyabb összeg is megállapítható, amely azonban nem lehet kevesebb a jogszabályi minimum felénél:

1. ha a tartásra kötelezett személynek két vagy több gyermeket kell eltartania, vagy
2. ha a gyermek saját jövedelmével járul hozzá tartásához.

A szociális jóléért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig elkészíti a kiskorú gyermekek életkoruknak megfelelő átlagos szükségleteit, a tartás fizetésére köteles szülők fizetési osztályonként meghatározott jövedelmét és a horvát köztársaságbeli megélhetés átlagos költségeit tartalmazó jegyzéket.

A tartásra jogosult személy és a tartásra kötelezett személy keresetet nyújthat be a bírósághoz a tartás összegének növelése vagy csökkentése érdekében, a tartás megszüntetésére, illetve egy korábbi végrehajtható jogcím útján megállapított tartási mód módosítására vonatkozó határozathozatal érdekében, ha a körülmények megváltoztak.

A tartási követeléseket nem indexálják a Horvát Köztársaságban.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást a bírósági határozatban meghatározott személy részére és módon kell fizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett személy nem fizeti önként a tartást, végrehajtási eljárás megindítására és lefolytatására kerül sor.

A gyermektartási követelés beszedésének a bérből és más rendszeres jövedelemből, valamint a számlán lévő pénzeszközökből történő letiltással való végrehajtását az egyéb követelések végrehajtása előtt kell foganatosítani, azok felmerülésének időpontjától függetlenül.

A tartásra kötelezett személy a bírósági tárgyaláson jegyzőkönyvbe vagy arról szóló különleges közjegyzői okiratba vetetheti hozzájárulását, hogy bére, nyugdíja vagy hasonló pénzbeli jövedelme egészben vagy részben zár alá vehető a tartásra jogosult személy által támasztott követelés beszedése érdekében, és hogy a

kifizetéseket közvetlenül a tartásra jogosult személy részére kell teljesíteni az említett okiratban foglaltaknak megfelelően. Az ilyen okiratot egy példányban kell kiállítani, és az egy jogerős végrehajtási lap joghatásával bír.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Az a kiskorú gyermekétől külön élő szülő, aki a kiskorú gyermeke után nem fizet tartást, a tartáshoz való jog megállapításának napjától a keresetindítás napjáig számított kompenzációt köteles fizetni a gyermeknek a visszatartott tartásért. A gyermeknek a gyermektartás fizetését elmulasztó szülővel szembeni követelése a kötelezettség keletkezésének napjától számított 5 év alatt évül el.

A kötelmi jogról szóló törvény (*Zakon o obveznim odnosima*) 226. cikke szerint az évente vagy rövidebb időközönként esedékes rendszeres kifizetések iránti követelések elévülési ideje az egyes kifizetések esedékességének időpontjától számított 3 év, függetlenül attól, hogy azok járulékos követelések-e (mint például a kamatok), vagy olyan követelések, amelyek esetében maga a jog megszűnt (mint például a tartási követelések).

A kötelmi jogról szóló törvény 233. cikke szerint a jogerős bírósági határozatban, más hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság határozatában, perbeli egyezségben, más hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság előtt létrejött egyezségben vagy közjegyzői okiratban megállapított követelések elévülési ideje 10 év, ideértve azokat a követeléseket is, amelyek tekintetében a jogszabályok rövidebb elévülési időről rendelkeznek.

A kötelmi jogról szóló törvény 235. cikke szerint az elévülési idő nem kezdődik meg a szülők és gyermekek közötti viszonyban a szülői jogok megszűnéséig.

A végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*) 172. cikke szerint az alábbi vagyon nem vonható végrehajtás alá: jogszabályból eredő tartásként szerzett jövedelem, egészségkárosodásért, csökkent vagy elvesztett munkaképességért fizetett kompenzáció; a tartást nyújtó személy halála miatt kiesett tartásért fizetett kompenzáció; a fogyatékosági biztosítással kapcsolatos jogszabályoknak megfelelően a testi fogyatékoságért fizetett juttatásokból származó jövedelem; szociális juttatásokból származó jövedelem; ideiglenes álláskeresői járadékból származó jövedelem; eltartott gyermek után fizetett juttatásból származó jövedelem, amennyiben különleges szabályozás másként nem rendelkezik; ösztöndíjból vagy más hallgatói támogatásból származó jövedelem; elítéltek számára az általuk végzett munkáért fizetett díjazás a jogszabályból eredő tartással kapcsolatos követelések és az elítélt által elkövetett bűncselekmény által okozott kár megtérítésével kapcsolatos követelések kivételével; díjakból és jutalmakból származó jövedelem; anyasági vagy szülői támogatási célú kifizetések, amennyiben külön jogi aktus másként nem rendelkezik; külön jogszabályok értelmében a végrehajtás alól mentesülő egyéb jövedelem.

A végrehajtásról szóló törvény 173. cikke a következőképpen korlátozza a végrehajtást:

1. A végrehajtásra kötelezett személy bérének végrehajtás alá vonása esetén a Horvát Köztársaságban érvényes nettó átlagbér kétharmadának megfelelő összeg mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve az egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a Horvátországban érvényes nettó átlagbér fele, kivéve a gyermektartásként esedékes pénzeszközök behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetét. Ilyen esetekben a végrehajtás alól mentesülő összeg a (Horvátországban az előző évben jogi személyek által foglalkoztatott személyek) nettó átlagbér(ének) egynegyede.
2. Ha a végrehajtásra kötelezett személy munkabére alacsonyabb, mint a Horvátországban érvényes nettó átlagbér, a munkabér kétharmada mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a végrehajtásra kötelezett személy nettó bérének a fele.

3. Az e cikk (1) bekezdése szerinti „nettó átlagbér” kifejezés a Horvátországban jogi személyek által foglalkoztatott személyek részére a folyó év januárja és augusztusa közötti időszakban havi nettó bérként kifizetett, egy főre vetített, a Horvát Statisztikai Hivatal (*Državni zavod za statistiku*) által meghatározott és a Horvát Köztársaság hivatalos közlönyében (*Narodne Novine*, NN) legkésőbb a folyó év december 31-ig közzétett átlagos összeg. Az ily módon meghatározott összeg a következő évben alkalmazandó.
4. E cikk (1) és (2) bekezdésének rendelkezései akkor is alkalmazandók a végrehajtásra, ha a bér helyett fizetett kompenzációra, a csökkentett munkaidőért fizetett kompenzációra, a csökkentett bérért fizetett kompenzációra, a nyugdíjra, a hivatásos katonák illetményére és a katonai szolgálatot teljesítő, tartalékos állományban lévő személyek illetményére, valamint a polgári és a hivatásos állománynak rendszeres időközönként fizetett bármely egyéb pénzbeli jövedelemre – az e cikk (5) és (6) bekezdésében említett jövedelem kivételével – letiltást foganatosítanak.
5. A fogyatékos személyek testi fogyatékoság miatt fizetett pénzbeli juttatásként vagy ápolási segélyként szerzett jövedelmére csak akkor foganatosítható letiltás, ha az jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtására irányul, mely esetben a megállapított összeg a szóban forgó jövedelem fele.
6. A tartási szerződés és életjáradék-szerződés keretében szerzett jövedelemre, valamint az életbiztosítási szerződés keretében szerzett jövedelemre letiltás csak a jövedelem azon hányadára foganatosítható, amely meghaladja a tartásra szánt támogatás összegének kiszámításához használt tőkeösszeget.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A Horvát Szociális Jóléti Intézetnek a kiskorú gyermekek tartásával kapcsolatos összes határozatról és perbeli egyezségről nyilvántartást kell vezetnie.

Ha a Horvát Szociális Jóléti Intézet gyermektartásra vonatkozó jogerős bírósági határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, írásban tájékoztatja a gyermekkel együtt élő szülőt és a tartás fizetésére köteles szülőt vagy a családjogi törvény 288. cikkében megemlített, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személyt a jogairól és kötelezettségeiről.

Ebben az értesítésben a Horvát Szociális Jóléti Intézet az alábbiakról tájékoztatja a gyermekkel együtt élő szülőt:

1. figyelmezteti a szülőt, hogy köteles tájékoztatni a Horvát Szociális Jóléti Intézetet, ha a tartásra kötelezett személy nem teljesíti rendszeresen és maradéktalanul a kötelezettségét; és
2. meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a gyermek átmeneti tartásra jogosult az átmeneti tartásra irányadó különös rendelkezésekkel összhangban.

A Horvát Szociális Jóléti Intézet a tartás fizetésére köteles szülő vagy a családjogi törvény 288. cikkében megemlített, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személy figyelmét az alábbiakra hívja fel az értesítésben:

1. büntetőfeljelentést tesz azon tartásra kötelezett személy ellen, aki nem teljesíti tartási kötelezettségét az azon naptól számított tizenöt napon belül, amelyen tudomást szerez arról, hogy a tartási kötelezettség nem teljesül rendszeresen és teljes mértékben; és
2. a Horvát Köztársaság jogosult behajtani az átmeneti tartásra irányadó különös szabályozással összhangban megfizetett átmeneti tartás összegét.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha a Horvát Szociális Jóléti Intézet gyermektartásra vonatkozó jogerős bíróság határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, köteles tájékoztatni a gyermekkel együtt élő szülőt arról, hogy a gyermek milyen feltételek mellett jogosult átmeneti tartásra az átmeneti tartásra vonatkozó külön szabályozásnak megfelelően. Az átmeneti tartásról szóló törvényben (*Zakon o privremenom uzdržavanju*) NN 92/14. sz.) rögzített feltételek szerint a horvát állampolgársággal és horvátországi lakóhellyel rendelkező gyermek jogosult átmeneti tartásra. Az említett törvény értelmében a gyermek a 18. életévét még be nem töltött és végrehajtható okirat alapján egy szülő által eltartandó személy.

A gyermek akkor jogosult átmeneti tartásra, ha a gyermektől külön élő szülő egészben vagy részben elmulasztja teljesíteni tartási kötelezettségét, és ha valószínűnek tűnik, hogy az e szülő ágán lévő nagyszülők nem járulnak hozzá a gyermektartáshoz legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összeggel.

Az átmeneti tartáshoz való jog mindaddig fennáll, amíg a tartásra kötelezett személy nem folytatja a tartás kifizetését legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összegben.

A gyermek összesen legfeljebb 3 évig jogosult átmeneti tartásra.

Az átmeneti tartás a jogszabályban rögzített minimális tartás 50 %-a. Az átmeneti tartás nem haladhatja meg a végrehajtható okirat által meghatározott tartási összeget.

Az átmeneti tartás összegének kifizetésével a Horvát Köztársaság a gyermek jogi helyzetébe lép, és a kifizetett átmeneti tartás összegének erejéig – minden más járulékos joggal együtt – átszállnak rá a tartás követelésével kapcsolatos jogok. A követelés behajtására irányuló – az említett törvény 25. cikkében hivatkozott – eljárásban a Horvát Köztársaságot az illetékes ügyészség képviseli.

Az átmeneti tartásról szóló új törvény (*Zakon o privremenom uzdržavanju*) a horvát parlament jogalkotási eljárása alatt áll. Az új javasolt törvény megkönnyíti a jogok gyakorlását, kibővíti a jogosultak körét, növeli az ideiglenes tartásdíj összegét és meghosszabbítja a jogok időtartamát. Ha a másik szülő még mindig nem fizet tartásdíjat, valószínű, hogy az Ön gyermekei az átmeneti tartásról szóló új törvény hatálybalépését követően ideiglenes tartásban részesülhetnek.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen. A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvény (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 u području nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i izvršenja odluka te suradnju u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja*) szerint a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóság a szociális jólétért felelős minisztérium.

A 4/2009/EK tanácsi rendelet alapján felelős szervek a bíróságok és a Horvát Szociális Jóléti Intézet kirendeltségei, azok hatáskörével és illetékességével összhangban.

Ha a tartást beszedni kívánó fél szokásos tartózkodási helye Horvátországban található, a kötelezett szokásos tartózkodási helye pedig egy másik tagállamban van, a fél a Horvát Köztársaságban a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtása céljából központi hatóságként kijelölt Munkaügyi, Nyugdíjbiztosítási, Családügyi és Szociálpolitikai Minisztériumtól (*Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike*) kérhet segítséget.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A központi hatósághoz és/vagy a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó ügyekben történő eljárásra hatáskörrel rendelkező szervekhez fordulhatnak.

A központi hatóság elérhetősége:

Munkaügyi, Nyugdíjbiztosítási, Családügyi és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike*)

Ulica Grada Vukovara 78

10110 Zagreb

Honlap: <https://mrosp.gov.hr/>

E-mail: pisarnica@mrosp.hr

Tel.: +385 1 555 7015

Fax: + 385 1 555 7222

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem. A kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságával kell felvenni a kapcsolatot, ezt követően pedig az adott központi hatóság a 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikkével összhangban továbbítja a kérelmet a Horvát Köztársaság központi hatóságához.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti állam központi hatósága továbbítja a kérelmet a Munkaügyi, Nyugdíjbiztosítási, Családügyi és Szociálpolitikai Minisztériumnak, amely a Horvát Köztársaságnak a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatósága.

A központi hatóság elérhetősége:

Munkaügyi, Nyugdíjbiztosítási, Családügyi és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike*)

Ulica Grada Vukovara 78

10110 Zagreb

Honlap: <https://mrosp.gov.hr/>

E-mail: pisarnica@mrosp.hr

Tel.: +385 1 555 7015

Fax: + 385 1 555 7222

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgytalan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A kérelmező felveszi a kapcsolatot a tagállam központi hatóságával, és a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó területen a 44-47. cikkel összhangban költségmentességben részesül, valamint - szükség esetén - a

költségmentességről szóló törvény rendelkezései is alkalmazandók.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Elfogadták a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvényt (NN 127/2013. sz.), és a Munkaügyi, Nyugdíjbiztosítási, Családügyi és Szociálpolitikai Minisztériumot jelölték ki a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóságként.

További információkért lásd:

1. a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*), NN 103/15., 98/19., 47/20. és 49/23. sz.
2. a végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*), NN 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17., 131/20. és 114/22. sz.
3. a nemzetközi magánjogról szóló törvény (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*), NN 101/17. sz.
4. az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*), NN 143/13. sz. és 98/19. sz.
5. a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletet végrehajtó törvény (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 u području nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i izvršenja odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja*), NN 127/13. sz.
6. a polgári eljárásról szóló törvény (*Zakon o parničnom postupku*), NN 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22. és 114/22. sz.
7. az átmeneti tartásról szóló törvény (*Zakon o privremenom uzdržavanju*), NN 92/14. sz.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Last update: 02/05/2025

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.